

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost

Podgorica: 23.09.2024. godine

Saopštenje za medije

ITU-EKIP Regionalni regulatorni forumi za Evropu 2024

Danas je otvoren ITU-EKIP Regionalni regulatorni forum za Evropu 2024, koji će trajati od 23. do 24. septembra u Budvi. Ovogodišnja centralna tema je „**Vizija povezanosti: Inovacije u regulaciji i bezbjednosti telekomunikacija**“. Kao i svake godine, forum se organizuje u saradnji sa Međunarodnom unijom za telekomunikacije (ITU), pružajući platformu za diskusiju o ključnim izazovima i prilikama u telekomunikacionoj industriji.

Na svečanom otvaranju foruma, učesnicima su se obratili predstavnici iz Crne Gore, Međunarodne unije za telekomunikacije (ITU) i nacionalnih regulatornih tijela iz više zemalja. Forum su otvorili g-din dr. Milan Radulović, predsjednik Savjeta Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (EKIP) iz Crne Gore i g-din Jaroslav Ponder, direktor ITU kancelarije za Evropu. Predsjednik Savjeta, dr. Milan Radulović je istakao da će Agencija u narednom periodu u fokusu biti

“aktivnosti na dodatnom jačanju administrativnih kapaciteta Agencije. Kao jedan od modela vidimo unaprijeđenje saradnje sa Crnogorskom akademijom nauka i umjetnosti, univerzitetima u Crnoj Gori i njihovim organizacionim jedinicama koje su prirodno vezane za oblasti regulacije iz nadležnosti Agencije”.

Posebno je istakao posebnost ovog skupa koji predstavlja mjesto za “razmjenu mišljenja, znanja i iskustava u vezi sa budućim regulatornim strategijama u naprednim telekomunikacionim tehnologijama, o tome kako zaštititi prava potrošača, zatim o trendovima i razvoju digitalne infrastrukture, kako ulagati u javno-privatna partnerstva, o kibernetičkoj sigurnosti, privatnosti i otpornosti na katastrofe, o podmorkim regulatornim izazovima”.

Gospodin Ponder je prezentovao aktivnosti ITU-a na polju obezbjeđivanja povezanosti za sve stanovnike naše planete, te da je ove godine postignut dogovor na najvišem nivou, što će obuhvatiti povezivanje po mogućnosti svih škola, bolnica i drugih značajnih institucija. Takođe je istakao glavna strmljenja ITU-a u ovoj godini, sa naročitim akcentom na standardizaciju i inovacijama u telekomunikacijama, u vezi kojih tema će biti organizovani međunarodne konferencije i skupovi.

Učesnike konferencije su pozdravili i rukovodioci nacionalnih regulatornih agencija: g-din Armer Juka, član Savjeta regulatorne agencije za elektronske komunikacije i poštanske usluge (AKEP) iz Albanije, g-din George Michaelides, predsjednik Komisije za regulaciju elektronskih komunikacija i poštanskih usluga (OCECPR) sa Kipra, te g-din Darko Grgurović, izvršni direktor crnogorske Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (EKIP), g-din Dragan Kovačević, predsjednik Savjeta Regulatornog tela za elektronske komunikacije i poštanske usluge (RATEL) iz Srbije, g-din Beytullah Kuşcu, potpredsjednik Agencije za informacione i komunikacione tehnologije (BTK) iz Turske, g-đa Rrezarta Duraku, članica Odbora Regulatorne agencije za elektronske komunikacije i poštanske usluge (ARKEP) sa Kosova, g-din Eric Fournier, direktor Direktorata za planiranje spektra i međunarodne odnose Nacionalne agencije za upravljanje spektrom Francuske. Svečani uvodni dio zatvorio je g-din Prof. Dr. Igor Đurović iz Crnogorske akademije nauka i umjetnosti (CANU).

Na prvoj sesiji pod nazivom "**Modelovanje budućnosti: Regulatorne strategije u naprednim telekomunikacionim tehnologijama**", ključne teme bile su usmjerene na regulaciju u okviru modernih telekomunikacionih tehnologija i evropskih zakonodavnih inicijativa.

Sesiju je otvorio g-din Thibaut Kleiner, direktor za politiku, strategiju i komunikacije pri DG Connect-u Evropske komisije, koji je govorio o budućim pravcima razvoja telekomunikacione regulative. Nakon njega, g-din Jaroslaw Ponder, rukovodilac ITU kancelarije za Evropu, predstavio

je regionalni kontekst i ključne rezultate sa GSR24 ITU sastanka, naglašavajući važnost regionalne saradnje u ovoj oblasti.

Posebna pažnja je posvećena Zakonu o digitalnim uslugama (DSA) Evropske unije, koji je predstavio g-din Davide Gallino iz italijanske regulatorne agencije AGCOM, objašnjavajući njegove implikacije na sektor digitalnih usluga u Evropi. Gđa. Veronica Bocarova iz Cullen International-a govorila je o ulozi GIA (Global Industry Alliance) i važnosti regulatorne obuke u savremenim telekomunikacijama.

G-din Eric Fournier iz ANFR-a iz Francuske ukazao je na regulatorne izazove povezane sa MSS D2D (Mobile Satellite Services - Direct to Device) tehnologijama u Evropi, dok je g-din Adam Vörös iz Mađarske regulatorne agencije NMHH predstavio aktivnosti u oblasti satelitskih radio usluga u Mađarskoj, pružajući uvid u trenutne izazove u planiranju i koordinaciji spektra.

Ova sesija pružila je sveobuhvatan pregled ključnih regulatornih pitanja koja oblikuju budućnost telekomunikacionog sektora.

Druga sesija pod nazivom "**Širenje horizonta: Trendovi i razvoj digitalne infrastrukture**", osvrnula se na ključne inicijative i inovacije koje oblikuju budućnost digitalne infrastrukture u Evropi. Sesijom je predsjedavao gospodin Elvis Babačić, generalni menadžer za fiksne i mobilne radiokomunikacije u EKIP-u.

Sesiju je započela g-đa Janja Varšek, direktorica Sektora za upravljanje RF spektrom iz Slovenije, koja je govorila o redistribuciji mikrotalasnih fiksnih linkova tačka-tačka u Republici Sloveniji, naglašavajući važnost optimizacije spektra za unapređenje digitalnih mreža.

G-din Paweł Orlikowski iz poljske regulatorne agencije UKE predstavio je razvoj širokopojasnih mreža i mogućnosti finansiranja iz EU fondova, pružajući pregled ključnih koraka koje Poljska preduzima kako bi iskoristila dostupna sredstva za unapređenje svoje digitalne infrastrukture.

Takođe, g-din Aleksandar Borić iz RATEL-a iz Srbije govorio je o saradnji između mobilnih i satelitskih operatora i zajedničkom korišćenju mobilnih frekvencijskih opsega kako bi se proširile zone pokrivanja kroz tehnologiju Direct to Cell, čime se omogućava šira dostupnost mrežnih usluga u ruralnim i udaljenim područjima.

Iz Crne Gore, g-din Vitomir Dragaš iz EKIP-a osvrnuo se na razvoj širokopojasnih mreža u Crnoj Gori, sa posebnim fokusom na FTTx i 5G tehnologije, ističući važnost ovih mreža za ubravanje digitalne transformacije u zemlji.

Nove mogućnosti u komunikaciji kroz VoWiFi preko satelita predstavio je g-din Ivan Varagić iz Crnogorskog Telekomu, ukazujući na to kako ova tehnologija može unaprijediti povezivanje u područjima sa ograničenom mrežnom pokrivenošću.

Na kraju, g-din Mikolaj Skapietrow iz Systemics-PAB-a iz Poljske govorio je o tome kako nove tehnologije i servisi mijenjaju regulatorne potrebe za testiranjem kvaliteta mreža, pružajući uvide u izazove koje ove promjene donose za nacionalne regulatore.

Sesija je obuhvatila širok spektar tema vezanih za napredak digitalne infrastrukture, osvetljavajući inovacije i buduće pravce razvoja u telekomunikacionom sektoru.

Treća sesija tokom prvog konferencijskog dana je bila posvećena pitanjima zaštite korisnika i održana je pod nazivom **Jačanje zaštite potrošača: Poboljšanje kvaliteta i prava u telekomunikacionim uslugama**. U okviru ove sesije prezentacije su održali predstavnici regulatornih agencija Turske, Srbije, Hrvatske, Crne Gore. U okviru sesije prezentaciju je imao i Crnogorski Telekom. Sesijom je predsjedavala gospođa Danka Milićević, pomoćnica izvršnog direktora za pravna pitanja u EKIP-u.

ITU-EKIP Regionalni regulatorni forum za Evropu 2024, poznat kao jedan od najznačajnijih skupova u oblasti telekomunikacija, ove godine je okupio 140 učesnika, među kojima su visoki predstavnici regulatora, operatora, ambasada, akademskih ustanova i vodećih kompanija. Skup svake godine privlači sve veću pažnju ključnih zvaničnika iz sektora elektronskih komunikacija, koji se okupljaju radi razmjene znanja i iskustava.